

מדור בני"ש

גפתי

אדר התש"ע

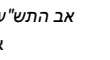
- 19 כהן אוריאל
- 11 הלל אלטשולר
- 1 אביחי אלפסי
- 6 אבי דל
- 2 מנחם הומיניר
- 5 גבריאל הוניג
- 8 מאיר היימן
- 7 אביחי הרוש
- 15 רועי ימיני
- 75 אברהם נימוי
- 9 מאיר עזרא
- 2 ישראל פומרנץ
- 12 אבי קלמנטינובסקי
- 12 שמואל שיפמילר

כפיר

אדר התשס"ט

- 8 שחר כהן

אדר התש"ע

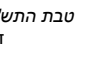
איתן איצקוביץ'

מודיעין

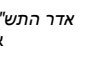
אדר התשס"ט

אברהם איתן
משה בן שמואל

טבת התש"ע

- 5 דניאל קייקוב

אדר התש"ע

- 3 איתמר בבאי
- 6 אלחנן זינגר
- 23 יונתן שיפטן

תותנים

אדר התש"ע

- 25 עזרא כצמן
- 9 יצחק אמסלם
- 14 דניאל בוחבוס
- 5 קובי סבאג
- 1 אביתר פראג'י
- 6 גלעד שוגר

שריון

אדר התש"ע

- 1 אריה ברין
- 1 רפאל מילאנו
- 9 חותם נהיר
- 1 דוד פרידמן
- 7 ברוך שינמון

רבנות צבאית

אדר התשס"ט

- 25 אסף איטח
- 28 ז' בן ציון גליקרמן

אב-אלול התשס"ט

- 325 בן-ציון מן

אדר התש"ע

- 40 אייל אלון
- 14 ערן הברמן
- 21 יוסף חלמיש

צנחנים

אדר התש"ע

- 8 רונן אליצור
- 7 חיים ארבל'ך
- 48 דניאל ברוקס
- 21 יעקב סוקוליק
- 8 רע סטלר
- 7 אליה פרדס
- 1 ישראל קלקר

תומכי לחימה ויזם

אב-אלול התשס"ט

- 9 צחי כהן

טבת התש"ע

- 22 שמואל בקר

אדר התש"ע

- אלעד ביבר
- 19 רועי גרינברג
- 4 יוסי וידבסקי
- 18 אלדד זהר
- 78 נתן חמילבסקי
- 14 אוריאל טהר
- 26 נתנאל לוי (חובש קרבי)
- 12 נאור סרי
- 13 ליאור פרישמן
- 30 תומר ריספולר
- 10 יוחאי שריקי

המודגשים: אלו שביקרו החדוש עדכון אחרון: כ"ו חשון

כולל קורס מזור
בערבית

זמורות

העלון לתלמידי ישיבת "כרם ביבנה" המשרתים בצה"ל

גליון מס' 93
חשון ה'תשע"א

החודש בזמורות

הרב קלמן בר שליט"א
גאמ"ן 388מך!

חייל, עומד בזמנים?!
הרב אויבסלך 35

חייל, שטוף את הרצפה!
ל' ער ישי

פנאטים!
דנאל סגמן

חיזוק בתפילה
דבונ האס

שתהיו בכוננות
וויטיס אפרסל שבי

המעצב בני"ש

יוסי שחר

העלון יוצא לאור ע"י
ישיבת כרם ביבנה
ד.ג. אבטח 79855
www.KBY.org.il

צוות זמורות:

אמג ספג, אמנון שוקרון,
יקי מרד ודבונ האס

חייליך היקרים,

חייל, איפה הראש שלך???

המשנה במסכת הוריות, שם נמצאים לומדי הדף היומי, מביאה דיון בין רבי עקיבא לבין עזאי. ישנה מחלוקת מרובעת מה הדין במקרה שבית הדין הגדול התיר בטעות דבר האסור, ואחרי שכבר עמד על טעותו וחזר בו, הלך אדם וחטא בדבר זה בהסתמך על הפסיקה הראשונה. האם אותו אדם חייב או פטור.

אמר רבי עקיבא: מודה אני בזה, שיצא למדינת הים, שהוא קרוב לפטור מן החובה. אמר לו בן עזאי: מאי שנא זה מן היושב בביתו? ענה לו רבי עקיבא: שהיושב בביתו היה יכול לשמוע שהבית דין חזר בו, ויתר מאשר זה שהיה בדרכים.

ואמר על כך רבא ש"החזיק בדרך" איכא בנייהו.

ביום הכיפורים ישנו דבר פלא. כליל הצום, אחרי סעודה מפסקת דשנה, שכבר אף אחד לא חושב על אוכל, זועקים אנו בקול "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". ממש מלאכים. ואילו בסוף היום הנורא, אחרי יממה שלימה של תפילות ותחנונים ועוד בצום – "והוא רחום יכפר עון...". והרי איפכא מסתברא!!!

הרב בוכריס שליט"א הסביר לנו שהשאלה היא איפה הראש שלך. בתחילת יום הכיפורים הראש שלנו שקוע בהכנה ליום הגדול שלקראתנו, ואילו בסופו... מחכים כבר לתקיעת השופר, שנוכל כבר לאכול משהו... ובהתאם לכך אנו מתנהגים בתפילה.

"החזיק בדרך" איכא בנייהו. ואמר רבי עקיבא לבן עזאי, אמנם נכון, שאותו אדם עדיין בביתו, אבל כשהוא כבר עם המזוודות ארוזות, בדלת - הראש שלו כבר מזמן לא כאן.

לא משנה, איפה אתה נמצא, ובאיזה בוץ אתה שקוע (תרתי משמע) מה שחשוב איפה הראש שלך. על מה אתה חושב. על מה אתם חולם. אם תדע לכוון את הציפיות שלך נכון, תראה, בעז"ה, שקרוב אליך הדבר מאוד!

אל תעש כסתר - מה שתתבייש בגלוי
ואל תאמר: מי רואני?

אורות חיים לרא"ש

המעצב בני"ש יוסי שחר

היה מוכן! קצר ולעניין

פלוקט פהספר
פנינים משלחן גבוה
מכון "מורשת הישיבות"

לפרשת תולדות

עֲקֵב אֲשֶׁר שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקִלְיָ וַיִּשְׁמַר מִשְׁמֶרְתִּי מִצִּוְתֵי הַקּוֹתִי וְתוֹרָתִי (כג, ה)

איתא בחז"ל ששמר אברהם אבינו כל התורה כולה קודם שניתנה. "ומהיכן למדה" – הקשו, ותירצו "מעצמו למד תורה". וכיצד אפשר הדבר?

חז"ל אומרים שהקב"ה הסתכל בתורה וברא את עולמו, כלומר, שכל הבריאה כולה נוצרה לפי תוכנית התורה ומצוותיה. לפיכך, כיון שהביט אברהם אבינו בבריאה והתבונן בכל חלק וחלק שבה, הבין מתוך כך מהו הפרט הכתוב כנגדו בתורה, וידע לקיימו עוד בטרם שניתנה. (אפי הסטאן *אפיקוס*)

אוֹלֵי יָמַי שָׁנִי אָבִי וְהִייתִי בְּעֵינָיו בְּמַתְעַתֵּעַ (כג, יב)

במסכת סנהדרין (צב) אמרו: כל המחליף בדיבורו כאילו עובד עבודת כוכבים, כתיב הכא "וְהִייתִי בְּעֵינָיו בְּמַתְעַתֵּעַ", וכתיב הכא "הֲבַל הִמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים" (ירמיה י, טו). הרי לנו שדברי יעקב ליצחק, לולא שהותרו לו על פי רוח הקודש ששרתה על רבקה, היה בהם חטא כה חמור, עד שהחשיבוהו כאילו עובד עבודה זרה.

כי על כן השקר במהותו דבר מאוס ומוגנה. לא אך כמעשה מרמה להשגת רווחים על חשבון הזולת, אלא אף שינוי בסיפור דברים של מה בכך בכלל עוון השקר הוא. ולא עוד אלא שאדם שדיבר שקר לשעתו, הגם כי חטא הוא בידו, עדיין "צורתו צורת אדם". לא כן "המתמיד בשקריו – צורתו צורת שקרן, ואישיותו נעדרת!" (*עליון*)

לפרשת ויצא

וַיִּפְגַּע בְּמַקּוֹם וַיִּלְךְן שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ (כד, יא)

הגם כי בורח הוא מעשיו ויצא ללכת חרנה, לא יצא מארץ כנען בחפזו כדרך ההולכים במנוסה. רק התנהל לאיטו, מבלי שמחה על עזיבת הארץ. לכך "וַיִּפְגַּע בְּמַקּוֹם", כאילו המקום חוסם בעדו ומעכבו מלצאת, ויתמהמה עוד "וַיִּלְךְן שָׁם". רק אחרי שה' נגלה נראה אליו בחלום הלילה, והסכים עמו על יציאתו מן הארץ, וגם הבטיחו "וְהִשְׁבַּתִּיךָ אֶל הָאֲדָמָה הַזֹּאת", רק אז "וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו" (כט, א) – "נעשה קל ללכת" (מדרש רבה). (ד"ר *אפיקוס*)

וַיַּעֲקֵב הַלֵּךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגַּעוּ בּוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים (כד, ב)

הוי אומר, רק כשהולך יעקב לדרכו שלו, בלי שום בתערבות מצד לבן וחבורתו, אז הוא פוגש במלאכי אלוקים. (ד"ר *אפיקוס*)

תאמין בעצמך! הרב קלטן פאיר בר שליט"א

הרמב"ן בפרשיות שבוע אלו ביאר את שיטתו הנודעת על "מעשי אבות סימן לבנים". אומר לך כלל תבין אותו בכל הפרשיות... כל מה שאירע לאבות סימן לבנים... ויעבור אברהם בארץ עד מקום שכס... ואני מוסיף כי החזיק אברהם במקום ההוא תחילה, נרמז בזה, כי בניו יכבשו המקום ההוא תחילה, קודם היותם זוכים בו.

אנו תמהים מהי החשיבות הגדולה להכנס לארץ-ישראל דוקא לשכם תחילה. מדוע אחר ארבעים שנות נדודים במדבר, אחר יגיעתן שם צריכים בו ביום כניסתן לילך מרחק כה רב עד שכס כמבואר ביהושע (ח, ט) "אִזָּ יִבְנֶה יְהוֹשֻׁעַ מִזְבֵּחַ לַה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר עֵיבָל" ופירש **הרד"ק**: בו ביום שעברו ישראל את הירדן.

אירוע נוסף שקורה באותו מקום, ומעורר תמיהה גדולה "וַיִּלְכּוּ אֶחָיו לְרַעוֹת אֶת צֶאֱן אֲבִיהֶם בְּשָׂכָם" (בראשית לז, יב) מרחק כה רב הולכים האחים לרעות את צאן אביהם, אשר התגורר בחברון עד שכס. והאם עד שכס לא היה מקום לרעות את צאנן?

ורש"י פירש "שלא הלכו אלא לרעות עצמן". פשר הרעייה העצמית דורש הבנה, מה טיבה של רעייה זו?

כשם שרגילים אנו לאפיין תכונות אנוש על פי מקום הולדתו או מקום מוצאו כך כל מקום בארץ-ישראל, מתאפיין הוא בתכונותיו, ובאפיונו המיוחד, את יחודה של "שכם" הרחיב ופירש את היריעה **האדמו"ר לבית סוכטצוב** בעל ה"שם משמאל" על פי פירושה של המילה "שכם" – חלק.

כאשר חיפש איש את חלקו המיועד לו, את האני שלו, את העצמיות שלו, את שורש נשמתו – היה מוצא זאת בשכם כי טבע המקום בשכם שכל אחד מוצא הוא שם את עצמו ולכן אחי יוסף אשר שומעים על חלומותיו של יוסף, על השמש והירח והכוכבים שמשתחווים לו, מחפשים הם את עצמם, את תפקידם שלהם את מהותם, או "אז" ויילכו לרעות את עצמם, בשכם.

ולכן גם כשנכנסים לארץ-ישראל, נתקלים בקשיים גדולים, במלחמות אכזריות ועקובות מדם. לכן טרם בואם בקשרי המלחמה, חובה להבהיר להם את מהותם העצמית, שכן רק מי שבטוח בדרכו, רק מי שאיתן בנפשו יכול להלחם על דרכו, על מקומו, ועל זהותו, ע"כ המקום הראשון שהלכו בטרם החלו לכבוש את הארץ הוא מקום שכם – מקום גאולת הנפש.

בתחילת ימי האומה הטביע אברהם אבינו את הצורך הגדול, לכל יחיד ויחיד, ואומה בכלל על החשיבות בהכרת ערך עצמיותה – שכן רק ע"י ערך זה תוכל האומה להגיע לעצמיותה האמיתית.

פנאט!

דניאל סגרון

שיעור ו'

”

מכתב לחרדי הפנאט היקר!

אני פונה אליך בבקשה: אל תגרום לי להתבייש בכך שאני חלק מהעם היהודי, הדת היהודית, ויותר מזה חלק מציבור מקיימי התורה.”

(מתוך בלוג באתר תפוז)

בזמן האחרון, הביטוי 'פנאט' הפך לכינוי גנאי מהגרועים ביותר.

ה'פנאט' נתפס כהזוי; כתלוש; כאדם שאינו מן היישוב. אוהבים אנו להצהיר קבל עם ועולם שאיננו פנאטים. אנחנו בקונצנזוס. ב'מיינסטרים'. לא בשוליים ההזויים. טופחים אנו בגאווה על שכמנו: 'אנחנו לא קיצוניים'. מאמצים אנו בחום את הדרכת הרמב"ם (דעות א, ד): "הדרך הישרה היא מדה בינונית". סבבה.

עכשיו, בואו נראה מה יש לחזון איש' לומר בעניין:

"כשם שהפשטות והאמת הם שמות נרדפים, כן הקיצוניות והגדלות שמות נרדפים. הקיצוניות היא ההשתלמות של הנושא. הדוגל בבינוניות ומואס בקיצוניות חלקו עם הזייפנים או עם חדלי תבונה. אם אין קיצוניות אין שלמות, ואם אין שלמות אין התחלה.

רגילים אנחנו לשמוע בחוגים ידועים, שמכריזים על עצמם שאין חלקם בין הקיצונים, ומשאירים בכל זה לעצמם זכות ישראלי נאמן באמונה מספקת לתורה וד"ת.

ומרשים אנחנו לעצמנו להגיד מנקודת משפט, כמו שאין באוהבי חכמה אהבה למיעוטה ושנאה לרב חכמתה, כן אין באוהבי תורה ומצוה

אהבה לאמצעיות ושנאה לקיצוניות, ואלה שמעידים על עצמם שלא טעמו מתק קיצוניות, מעידים יחד עם זה שהם חדלי אמונה בעיקרי הדת"

(מתוך אגרות חזון איש)

" הדוגל בבינוניות ומואס בקיצוניות, חלקו עם הזייפנים או עם חדלי תבונה "

דברי מרן החזון איש זיע"א, ברור מיללו. הבינוניות זה שקר. רק הקיצוניות זה אמת. אין מקום לאמירה 'אינני קיצוני'. כן. אנחנו פנאטים. פנאטים בתורה. פנאטים ביראה. פנאטים בצניעות ופנאטים גם ביישוב ארץ ישראל. גוי שלם, אמר פעם השרף מקוצק, עדיף מישראל למחצה.

הלכות שבת

עיון בהלכות שבת

ר' ניר ישי

נקיון רצפת הבית

בגמ' שבת צה. מבואר דאסור לכבד בשבת את הקרקע. פירוש: בזמנם הייתה קרקע לא מרוצפת ואסרו לטאטא את הקרקע בשבת.

בראשונים הובאו כמה טעמים לזה.

רש"י משום דהוי פסיק רישא להשוואת גומות (שמישר את הקרקע וחייב משום חורש או בונה).

מרדכי משום טלטול מוקצה שמטלטל את החול.

אור זרוע שמא יעקור אדמה ונמצא חורש.

נחלקו הראשונים אם גזירת חכמים נאמרה גם בקרקע מרוצפת דגזרו מרוצף אטו שאינו מרוצף או לא:

הרמב"ם מיקל לכבד את הבית כאשר הקרקע מרוצפת וכמותו פסק **השו"ע** (בסימן של"ז סעיף ב')

טור בשם ר"י מחמיר גם במרוצף.

והביא **הרמ"א** שיטת הטור וכתב דכן נוהגין.

בגמ' שבת קנא. איתא דאסור להדיח את הקרקע בשבת ואפילו בקרקע מרוצפת אסרו זאת גזירה אטו קרקע שאינה מרוצפת משום השוואת גומות.

להלכה

הבה"ל על השו"ע הנ"ל כתב דבימינו שכל בתי העיר מרוצפים מותר לכבד (לטאטא) את הבית, ולא גוזרים אטו אינו מרוצף, וכתב **בארחות שבת** (פרק י"ח הל' מ"ד) אם יש לו שטח מרוצף בחצר אין להתיר לכבדו אלא לדעת השו"ע אך לדעת הרמ"א יש לגזור בזה אטו אינו מרוצף שהרי רוב החצירות לא מרוצפות.

לגבי הדחת הקרקע - אין להדיח את הרצפה בשבת אף אם לא משתמש בסמרטוט ואין חשש סחיטה, דחז"ל גזרו משום השוואת גומות. ואף שרוב בתי העיר מרוצפים אין להקל [ביאר המ"מ דכיבוד הבית הוא דבר נחוץ יותר ובו היקלו יותר אם רוב בתי העיר מרוצפים].

אם יש סכנת החלקה כגון שנשפך שמן על הרצפה וכן אם נשפכו מים בכמות מרובה על הרצפה, או שנשפך מיץ ממותק על הרצפה ורוצה לשפוך עליו מים ולגרפו החוצה, הרי שהדבר מותר דלא גזרו על מצבים אלו משום השוואת גומות. אמנם כמובן שאסור להשתמש במגב ספוגי או בסמרטוט משום סחיטה.

בשעה שהיינו מסתובבים במחנות הפליטים נכנסנו לפעמים לבתי המחנה לראות את התושבים, לשמוע את דעותיהם ולהבין אילו דברים עשויים לסייע לנו בתפקידנו. ראינו כי זקני המחנות הללו לא הסתכלו עלינו בעין טובה. היו כאלה שאמרו זאת בפה מלא והיו כאלה שפחדו לדבר. הם לא היו מעודדים את השבאב (הצעירים) להתגייס לחיזבאללה.

הזקנים היו אלה שגורשו מבתיהם על ידי הישראלים והם היו צריכים להיות מלאי כעס יותר מהצעירים שלא ראו את ישראל מימיהם. אבל המציאות הייתה הפוכה לחלוטין. רובם הגדול של המגורשים עצמם לא היו חדורי שנאה נגד מדינת ישראל – להפך. נראה כאילו הם עזבו את ישראל בהסכמה.

הייתה לזה סיבה. היהודים אינם יודעים אותה. זה לא בגלל שהערבים אינם אומרים אותה, זה פשוט בגלל שהיהודים אינם רוצים לשמוע. הם אינם מקשיבים לאחרים. הם מסבירים את הערבים כפי שהם רוצים להבין. הם מסבירים לאחרים מה שהם צריכים לחשוב.

קראתי פעם אצל היהודים שהערבים ברחו מירושלים, מעכו, מצפת, מהגליל והכפרים הרבים כי הם חששו שהיהודים יהרגו אותם.

במקום אחר קראתי שהתושבים הערבים של צפת ברחו בתש"ח כששמעו את הדוידקה הקטנה, כי הם חששו שיש ליהודים פצצת אטום. זה קצת מעליב אבל בעיקר זה מסוכן. בצפת היו ערבים משכילים, רופאים ועורכי דין. זה לא רציני לספר עליהם שכאשר הם שמעו רעש של תותח קל הם חשבו שזה פצצת אטום. אלה שידועים להפעיל תותחים כבדים אינם מפחדים מנשק קליל.

כך גם הסיפור על הערבים שברחו מירושלים, מיפו ומהגליל בגלל כמה משפחות שנהרגו בדיר יאסין, זה פשוט עלבון לאומה הערבית. הייתכן שעשרות אלפי ערבים יברחו בגלל 30-40 איש שנהרגו בקרב?

קשה לחשוב שהסיפור הזה הפיל פחד על כל הערבים, שבגלל זה הם ברחו והשאירו בתים, שדות ורכוש רב. האם זה נשמע לכם רציני?

הערבים הם לא פחדנים כל כך גדולים. הסיפור של דיר יאסין הוא לא מאורע שיברח אומה שלמה, אומה שגדלה על מסורת של "נקמת דם" ו"כבוד לאומי". כל האגדות הן זלזול שאולי משרת מטרת פוליטיות, אבל אין לו בסיס עובדתי.

חוקרי ההיסטוריה לא טרחו כלל לשאול את הפליטים או את ראשיהם – למה הפקרתם את בתיכם? למה עזבתם רכוש רב כל כך? מה הייתה סיבת הבריחה הגדולה?

אם תשאלו את ראשי המחנות, לא את בעלי הזרוע, לא את אלה שניסו לעשות הון כלכלי או פוליטי על גבם של הפליטים – אם תשאלו את מפקדי הצבא את אלה שהיו המנהיגים ב-1948, תשמעו את ההפך הגמור. הם יגידו לך: "אנחנו מאמינים באלוקים. אלוקים הבטיח ליהודים את ארץ ישראל. למה לריב עם אללה?"

איך אמר לי אחד מהם: "דע לך שכשהיהודים באו לארץ ישראל והתחילו לעבוד באדמה – זלזלנו בהם. הם לא ידעו איך להחזיק ביד טוריה. מהר מאוד ראינו שאללה איתם. הם הצליחו. האדמה נתנה להם פירות. השמים הורידו להם גשמים.

כשנלחמנו בהם – ראינו שהם מנצחים למרות שלא היה להם נשק. למה לריב על אללה?"

מתוך "משני צדי הגבול – סיפורו של קצין חיזבאללה שריגל למען ישראל"

אחרי מלחמת ששת הימים הגיעו החיילים למערת המכפלה בחברון. צריך לזכור, כי למרות שבמערה הזאת קבורים האבות והאמהות, לא נתנו הערבים רשות ליהודים להכנס למערה. הם אמרו שאברהם, יצחק ויעקב שייכים רק להם. ליהודים הם נתנו רשות לעלות רק עד המדרגה השביעית.

אחרי מלחמת ששת הימים, כששחררנו את חברון, שלח הרב ניסים את הרב מרדכי אליהו לטפל במערת המכפלה ובכותל ובקבר רחל. כשהיו במערה, נכנסו לשם החיילים בפעם הראשונה אחרי הקרבות. היו שם הרבה חיילים וגדולי המפקדים של צה"ל, ביניהם יצחק רבין, בר לב ועוזי נרקיס, שהיה אלוף פיקוד מרכז. היו שם גם כמה רבנים חשובים.

החיילים, שחלקם היו פצועים, חלקם היו רעבים והרבה מהם היו עייפים אחרי כמה ימים של לחימה, כאשר ראו שם את השטיחים – נשכבו לישון עליהם. פתאום יצא השייח של המערה, ששמו געברי

והחל לצעוק: "צאו מהמערה הזאת! אתם לא מכבדים אותה! אנחנו המוסלמים, כשבאים לכאן רוחצים את הידיים חמש פעמים. מורדים את הנעליים ומכבדים את המערה. ואתם לא מכבדים בכלל, ישנים כאן ואוכלים כאן, ועולים על השטיחים עם הנעליים המלוכלכות שלכם. אין לכם כבוד למקום הקדוש הזה. צאו מהמערה!!!"

לכאורה, הוא צדק. כולם שתקו, חוץ מאחד.

הרב אליהו, שהבין את השפה הערבית, כמו שהבינו שם כמעט כל המפקדים הבכירים, אמר לו: "תקשיב, יא שייח! אתה יודע שאם משרת יבוא לפני המלך בבגדים מלוכלכים ויגיש לפני המלך והשרים אוכל במגש מלוכלך – אחת דתו להמית. אבל אם הבן של המלך, שזמן רב לא היה בבית אביו ואמו וכל אותו זמן אביו דאג לו ואמו בכתה עליו בלילות – כשאותו בן חוזר הביתה אחרי עשרים שנות נדודים בלי להזמין תור, ויבוא עם בגדים קרועים ומאובקים וייכנס באמצע ישיבת השרים ויאמר "אבא, חזרתי!" ויבוא לאימו ויאמר "אמא, חזרתי!" – אבא ואמא יחבקו אותו בכל הלב, עם הבגדים המטונפים האלו. זה הבן שלהם."

שוב פנה הרב לשייח ואמר לו: "תקשיב יא שייח! אברהם זה אבא שלנו! שרה זו האמא שלנו! אנחנו מתנהגים כאן כמו בבית! אתם בני אל-פטמה, בני השפחה בני הגר. אתם מתנהגים כמו שמשרת אמור להתנהג, ואנחנו מתנהגים כמו שראוי לבנים להתנהג."

השייח של המערה האדים כולו מבושה. גם סתמו את פיו, וגם קראו לו "אבן אל-פטמה" – בן השפחה. הוא נעלב, הסתובב על מקומו וחזר לחדרו בכעס גדול.

אותם קצינים בכירים שהיו שם פנו לרב מייד ואמרו לו: "מה עשית? אנחנו רוצים דו קיום עם הערבים בשלום. למה הרגזת אותנו?" אמר להם הרב: **צריך לומר להם את האמת. רק כך הם מבינים!**

כך נמשך הויכוח כמה דקות עד שהדלת של השייח נפתחה. הוא יצא מחדרו כפוף כולו וניגש לרב ואמר לו בחנפנות: "יא חכם, יא סיד, בבקשה, סליחה".

הרב לא פנה אליו ולא ענה לו. הוא רק פנה לאותם מפקדים בכירים ואמר להם: "אתם רואים איזו שפה הם מבינים? אני גדלתי ביניהם מאז היותי ילד בעיר העתיקה בירושלים. תאמר את האמת והם יבינו".

מתוך "אביהם של ישראל" חלק שני

איני בא לחדש דבר שאינו ידוע לאנשים, אלא להעלות על הכתב דברים שאולי כדאי לשים לב אליהם, בחיי היומיום.

לפני כחודש וחצי עברנו את יום כיפור, בו קראנו בספר יונה: "בן אדם, מה לך נרדם? קום קרא אל אלוקים!", והתפללנו בכל אותם ימי התשובה כמו המלאכים: "ומלאכים יחפזון, וחיל ורעדה יאחזון". הרגשנו את הקדושה! ומיד לאחר יום – כיפור אומרים: "הוא רחום".

למה? אנחנו מתפללים לקב"ה: "כפר את העוונות שנעשה בבקשה בהמשך השנה, הרי ראית שאנחנו באמת רוצים להיות איתך, פרוץ בבקשה את הגדר שאולי נבנה בטעות בינינו".

אבל איך משיגים קדושה בתפילה, גם במהלך השנה?

א. מסופר שחסידי הראשונים היו שוהים שעה אחת לפני התפילה (ולא כדי לדבר על פוליטיקה, בורסה, ספורט...), אלא היו מתכווננים לתפילה ולומדים, מתחברים אל ריבוננו של עולם. טוב... חסידים ראשונים, אבל מה איתנו?

קשה להיכנס לקדושה בתפילה, מתוך פסיביות בענייני התורה. כל אחד וזמן היכולת שלו להכנתו לתפילה, שנאמר: "היכון (ביחיד) לקראת אלוקים ישראל". פסוק זה גם מלמד, שבעת התפילה, אנחנו צריכים לנסות להתנתק מהסביבה – לא לדבר עם אנשים, לכבות מכשירים שלא זקוקים להם כרגע, ועוד...

כדאי "לבנות תנופה" ע"י זה שנלמד באופן קבוע דבר שאנחנו אוהבים.

ב. נעין בטור ושולחן ערוך (אורח חיים סימן ס"א סעיף ד'): "ואם תבוא לו מחשבה אחרת בתוך התפילה, ישתוק, עד שתתבטל המחשבה. וצריך שיחשוב בדברים המכניעים את הלב, ומכוונים לאביו שבשמים, ולא בדברים שיש בהם קלות ראש".

ג. מצאתי ב"עלי שור", שאומר שקריאה מתוך הסידור, יוצרת כוונה אדירה בתפילה. כדאי להסתכל, איך כל אחד מהקטעים בסידור קשור אליי (ואם אפשר – להביט בפירושו). וכן, אם נבין, שהקב"ה יכול למלא את כל משאלותינו, העיקר שנתפלל אליו באמת, שנאמר "כי קולך ערב", תפילתנו תהיה זכה יותר.

ד. ה"חפץ חיים", בהקדמתו לספר "שמירת הלשון" מביא לנו עצה נוספת: "ושמעתיה בשם גאון אחד, ששאל אדם אותו – אם לא כיוון ברוב התפילה, והוא עומד

בסוף התפילה, באיזה אופן יעורר את נפשו להשיב את נפשו להתחיל לכוון? (אם לא כיוון בכל התפילה, כיצד יכוון בסוף?)

והשיבו: משל למה הדבר דומה? לתינוקת (ילדה) אחת שעמדה על השוק בסל גדול של ירקות למכור, ופגע באנס (שוודי) אחד והתחיל לחטוף מהסל, ונבהלה ולא ידעה שום עצה איך (מה) לעשות.

פיקח אחד עמד למרחוק. אמר לה: מה תעמדי? על מה תמתיני? עד שיחטוף כולו? הנה הוא חוטף – גם את חטפיי וכל מה שתעלה בידך יהיה שלך!

כן הדבר ממש בעניין התפילה! הנה היצר מתגבר על האדם... עד שעל ידי זה לא התכוון בכמה וכמה ברכות מהתפילה – גם אתה חטוף, וזרז את עצמך בכל כוחך לכוון בהברכות אשר עדיין לפניך!".

ה. דורש הרב קוק על "סור מרע עשה טוב": ע"י עשיית טוב סרים מרע. וכן בעניין התפילה – אם נחשוב במהלך התפילה: "העיקר לא לחשוב על...", בסופו של דבר, נחשוב עליו.

אבל אם מפנים את מחשבתנו "איך תפילה זו נשמעת..." וכדומה, נצליח להתרכז.

צריך גם לזכור שההתעלות היא באיטיות, ולכל אחד קצב משלו – לכן, אל ייאוש! אשמח לקבל תגובות או תוספות. ב"הצלחה לכולם!

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שימלא רחמים על
אושרת בת רבקה חיה

וישלח לה רפואה שלימה במהרה בתוך שאר חולי עמו בית ישראל.

מרפסין איגרי

לפרשת ויצא

וְשָׁבְתִי בְשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי (כח, כא)

כיצד התבטא יעקב בלשון "ושבתי בשלום", והלא שנו חכמינו במסכת ברכות (סד):

הגפמר מחבירו, אל יאמר לו: "לך בשלום" אלא "לך לשלום", שהרי יתרו אמר לו למושה: "לך לשלום" – עלה והצליח, דוד שאמר לו לאבשלום: "לך בשלום" – הלך ונתלה?

פרקי חינוך שמירת הסדרים

פלוקט מהספר
שלטי פועד
הרב טוביה פרוינד

הרב שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל היה מורה לבחורים, שאע"פ שתפילה כותיקין דבר גדול הוא, מכל מקום שמירת זמני לימוד וסדרי הישיבה קודמים, ועליהם להתפלל בישיבה. וכך היתה דרכו תמיד להדריך התלמידים בשמירת זמנים מסודרים. והיה רגיל לומר: השם "תמיד" הוקבע על קרבן שמקריבין בו רק כבש אחד בבוקר ואחד בין הערביים, ואף שקרבנות המוספין רבים ממנו, מ"מ "תמיד" נאמר רק על דבר קבוע, אע"פ שבכל פעם הכמות מועטה. כמו כן "מתמיד אינו הלומד שעות רבות ביום אחד, אלא אפילו הלומד בשעות הסדרים הקבועים, אם הן קבועות דבר יום ביומו בשמירה מדוקדקת על הזמנים, הריהו "מתמיד". ולא כאותם הסבורים שע"י "משמר" של לילה שלם הרוויחו הרבה, כי הרי יפסידו עי"ז כפליים, שלא יהיה מוחם צלול אח"כ כל שעות היום.

* * * * *

הרב היה אומר בפני התלמידים, שהצלחתו היתה בגלל ששמר על הסדרים: **סדר לימוד וסדר חזרה, סדר לאכילה וסדר לשינה**, ולא הפך הסדרים. "מתמיד" הוא מי שאינו הופך לילות לימים, אלא מנצל את הזמן.

* * * * *

אמר הרב משה אהרן שטרן זצ"ל: פעם בשבת בבוקר הרב אויערבאך ראה שאין לי משקפיים. לאחר התפילה שאלני אם התחלתי להחמיר בטלטול משקפיים בשבת, אמרתי לו שלא, אלא נשברו משקפי. עמד והביט עלי – כיצד נשברו משקפיים? רואה אתה את משקפי, אני כבר לובש אותן עשרות בשנים, בלילה אני מניחם במקום שמור, ואיך נשברו משקפיים?

* * * * *

הנהלת ישיבת "קול תורה" כתבה מכתב על ההנהגה של בן תורה בפנימית הישיבה וזה לשון המכתב:

לשם ניהול תקין ואחזקה נאותה של פנימית הישיבה כראוי לכבוד ישיבתנו הק' מתבקשים בני הישיבה שיחיו להקפיד על שמירת הדברים דלהלן:

א. לשמור על הניקיון כראוי לכבוד התורה ולומדיה.

ב. להקפיד לסגור את החשמל כשיוצאים מהחדר. וכו'

והוסיף על זה הרב:

"בני הישיבה מתבקשים להשגיח וליזהר מאוד מלגרום ח"ו נזק לרכוש הישיבה, כי העוון הזה חמור מאד לרבות גם ממי שמפסיד ליחיד. כמו כן חייבים להקפיד ולהיזהר לשמור על כל סדרי הפנימיה שהנהלה קובעת. שלמה זלמן אויערבאך."

מה המ 3?!

* שלום עליכם * הישיבה כבר עמוק-עמוק בתוך זמן חורף * ובדרך ה', רואים אתכם * הצנחנים, נמצאים בחולות שליד עזה * ותופסים מסתחננים סודנים * בהצלחה * אחרי שכבר קיבלו את הכומות האדומות בגבעת התחמושת * המשיכו לצנוח עוד צניחה אחת לקבלת הכנס"צ * ואז רע שלנו הצטרף לדניאל בר"מ ב * על פריצת דיסק * גם אביחי אלפסי הסגול נפצע באימון * ומעתה הוא האחראי דת בפלוגה * רטואה שלימה לכולכם * ומזל טוב לאביחי ליום הולדת בה' כסלו * דרך אגב, נשמח להתעדכן בתאריכי ימי ההולדת של כולכם * אז תכינו רשימות וצרו קשר * הסגולים ישהו באימון בתב"צ שבבקעה עד סוף המסלול * והתוחחנים * הם במחנה יואב שבצפון * וזכו לביקור מפתיע של המשגיח * הם מספרים שעדיין מדברים בסוללה על אותה שיחה * עקיבא קליינרמן ויוחנן גוגנהיים כבר חובשים את ספסלי הישיבה * ובקרוב * אריאל פרידמן וחיים ארנפלד * מצפים לשובכם * שניים מתוך ששת קציני הדת החדשים בצה"ל הם מהישיבה * טררררררר * אסף איטח וכן-ציון גליקרמן * ולכבוד המאורע הרב הצבאי הראשי (החדש) חשף להם את הדרגות * חוץ מלבנצי, מצטיין השלמת דת, שראש אכ"א בעצמו והרב"צ חשפו את דרגותיו * וקיבל את אות המופת * ישר כח! * **סן 106!** * לרב אלגזי לרגל בר המצוה של אברמ'לה * מאורסים * טל כרמל (ה') * שאלו אלעזר שנלר (ג') * נשואים טריים * שלומי טוגנדהפט (ה') * איתן גרתי (ו') * יוסף אלון (ט') * ילדים זה שמחה * לר' שוקי כהן להולדת בנו ניסים אליה * ונכדים עוד יותר! * לרב רובינשטיין * לרב טובי * ולרב בר * ובמחילה מכס, חיילנו היקרים * עם ישראל צמא לגשם * אז סליחה מכל מי שישמור בבוץ באותה שעה... * בשורות טובות!!!

תשובה למרפסין איגוי
: (9 ימי)
בספר **בן יחידי** לנגל
הבן אש חי על מסכת
ברכות עם ובדידות ימי
ספר ר"ג פ"א מובא כי כל
הקפידה שתקפידו חז"ל
היא רק באומר לו יל
לשעבר, שאמריה זו
משמעותה שרק הדליקה
תחה בעלום אבל בראתו
ושיבנו במתו חפצי לא
תורה בעלום.
מה שאין כן באומר
ליחידי ישוב בעלום, אין
בין כל משמעות שלילית
שיק בדרבי יחה לו שלום
אלא אודבא כיון שאמר לו
ישוב, מובן דהברי שפצא
שלום יע שוב.
אם כן, יקוב שאמר
זעבתי בעלום אל בית
אבל, משמעות דברי היא
לטובה - שמצא את
השלום כל הזמן בהליכתי
ובחורתי - עד שובו אל
בית אבוי.
ד"ר מנחם יהודה בריינמן

ישיבת כרם ביבנה
משתתפת בצערה של משפחת תלמיד הישיבה
אריה ברין
בפטירת אמו, אחרי שנזדככה ביסורים קשים.
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.